

کودار؛ ساختار و اهداف

بنیان

کودار یک سیستم است که فراتر و گسترده‌تر از ساختار یک حزب می‌باشد. ریشه آن نیز به مقوله اعلام «سیستم کنفدرالیسم و ملت دمکراتیک» در ۲۱ مارس ۲۰۰۵ بازمی‌گردد. رهبر ملت کورد، عبدالله اوجالان با انتشار اطلاعیه‌ای سیستم کنفدرالیسم جوامع دمکراتیک (ک.ج.ک) را در آن تاریخ اعلام کرد. اعلامیه شامل اصول اساسی کنفدراسیون دمکراتیک بود. رهبر آپو با اعلام اینکه وظیفه و مأموریت رهبری کنفدراسیون دمکراتیک را بر عهده دارد، از خلق کرد و همه مظلومان خواست تا برای ارتقای مبارزات آزادی و دمکراسی زیر پرچم سبز کنفدرالیسم دمکراتیک بگره‌بند. بدنبال اعلام رسمی سیستم کنفدرالیسم دمکراتیک از سوی رهبر اوجالان، خلق کرد در هر چهاربخش کردستان، اروپا و قفقاز- روسیه با شور و شغف وافر پرچم کنفدرالیسم را در نوروز ۲۰۰۵ به اهتزاز درآوردند. خلق کرد در شرق کردستان هم متأثر از موج میلیونی کردها در شهر «آمد(دیاربکر)» سیستم کنفدرالیسم را سیستم مطلوب خود برای حصول به آزادی تلقی کردند. لذا رژیم ایران برای مقابله با سرکوب گرایش‌های کردها در چندین شهر شرق کردستان موجی از بازداشت‌ها، زندان و شکنجه را در یک فاز امنیتی خشن آغاز نمود. البته فشار نظامی رژیم مانع از صیانت خلقمان از سیستم خلق محور نشد.

نهادمندی از طریق تاسیس یک ساختار فراتر از یک حزب، ضرورتی بود برای شکل‌گیری عملی کنفدرالیسم دموکراتیک در شرق کردستان. پژاک در ۱۲ آوریل ۲۰۱۰ نخستین کنفرانس خود را برگزار کرد. کنفرانس اتحاد، جایگاه جنبش در معادلات سیاسی منطقه خاورمیانه را بعنوان «خط‌سوم» تعیین ساخت و نیاز بود که سیستمی چون کودار شکل گیرد ولی در سال ۲۰۱۴ زمینه‌های شکل‌گیری به‌عینه به‌میان آمد و در ۱۲ می ۲۰۱۴ سیستم «جامعه دموکراتیک و آزاد شرق کردستان (کودار)» تاسیس شد. اساساً مرحله نخست «تکوین حزبی» مقطع زمانی تاسیس پژاک تا سال ۲۰۱۰ را دربرگرفت. این برهه، بصورت دوره نوپایی حزب و ثبات سازمانی با رویارویی خشونت‌بار در تقابل با نظام ایران، گذشت. مرحله دوم از سال ۲۰۱۰ یعنی برگزاری کنفرانس نخست تا ۲۰۱۴ که همانا تاسیس کودار است را دربرمی‌گیرد. پژاک در این مرحله وحدت حزبی و سازمانی را ایجاد کرد. مرحله سوم از زمان تاسیس کودار تا به امروز را دربرمی‌گیرد. پژاک به وظایف جاری خود در قبال «جنگ و انقلاب» در مراحل «اولیه و ثانویه» علی‌رغم نواقص و موانع موجود، عمل کرد اما رسالت «مشارکت‌دادن دموکراتیک خلق» را تمام و کمال بجای آورده و یا کفایت نکرده بود. اینجاست که وجود «سیستم کودار» ضرورت انکارناپذیر یافت. پژاک در قطعنامه پایانی کنگره چهارم خود در مورخه ۲۰۱۴/۵/۱۲ ضمن تأکید بر عضویت در سیستم کودار، ده ماده را برشمرد که به تحقق کنفدرالیسم و ملت دموکراتیک و آزادی زنان و نجات محیط‌زیست، دفاع مشروع و قانون اساسی دموکراتیک ایران اتحاد ملت کرد و خلق‌های ایران پرداخت. بنابراین کودار به چتری برای پژاک، شاخه‌های سازمانی پژاک، احزاب و سازمان‌های مدنی شرق کردستان مبدل گشته.

تاسیس و کنگره‌ها

در ۱۲ می ۲۰۱۴ کودار با برگزاری اولین کنگره تاسیس شد. دومین کنگره کودار در تاریخ ۲۳ اکتبر ۲۰۱۶ و سومین کنگره کودار در تاریخ ۷ الی ۹ می ۲۰۲۰ با شعار «با تکوین ملت دموکراتیک به سوی اتحاد دموکراتیک خلق‌های ایران» برگزار شد.

نام نظام:

نام آن، «جامعه دموکراتیک و آزاد شرق کردستان (عنوان کردی): کومه‌لگای دیموکراتیک و ئازادی روژه‌لاتی کوردستان» است که اختصار آن، «کودار (KODAR)» می‌باشد.

مؤسس کودار:

مؤسس و رهبر این نظام، رهبر خلق‌های کردستان، عبدالله اوجالان است.

پرچم: در زمینه‌ای سبز رنگ، درختی با تنه‌ای قهوه‌ای رنگ و شاخ و برگی به شکل خورشیدی که ستاره‌ای سرخ‌رنگ در وسط آن جای می‌گیرد و واژه **KODAR** با رنگ سرخ در زیر تنه درخت نوشته می‌شود.

ماهیت کودار:

جامعه دمکراتیک و آزاد شرق کردستان (کودار)، نظامی کنفدرال اجتماعی مبتنی بر حق تعیین سرنوشت ملت‌ها به دست خودشان است. دمکراسی، آزادی زن و زندگی محیط‌زیست گرا را مبنا قرار می‌دهد. نظامی غیردولتی بوده و سازماندهی اجتماعی - سیاسی، فرهنگی و دمکراتیک جوامع را مبنا قرار می‌دهد. تمامی اجتماعات اتنیکی - ملی، دینی، مذهبی و فرهنگی می‌توانند خویش را به شکل کمون، مجلس، کنگره‌ها، آگادمی‌ها، سندیکاها، تعاونی‌ها و احزاب سازمان بخشند. بر مبنای اباد ملت دمکراتیک (سیاسی، اجتماعی، زندگی مشترک آزاد، اقتصادی، حقوقی، فرهنگی، آموزشی، دفاع ذاتی و دیپلماسی) سازماندهی می‌شود. انتخابات و تثمیم‌گیری دمکراتیک بومی و اصل مشارکت را در تمامی سطوح مبنا می‌گیرد. همزیستی تنوعات اجتماعی بر مبنای آزادی و برابری (با مدنظر گرفتن تفاوت‌مندی‌ها) را می‌پذیرد. در چاره‌یابی مسائل جامعه کورد و سایر تنوعات اتنیکی، ملی و دینی - مذهبی موجود در شرق کوردستان، رویکردهای دولت‌گرا و ملی‌گرا را نپذیرفته و مدل ملت دمکراتیک را مبنا می‌گیرد. برای جوامع شرق کردستان، مدل ملت دمکراتیک و در خارج از کوردستان نیز اتحاد دمکراتیک ملت‌ها و خلق‌های ایران با بنیان قرار می‌دهد. کودار در برابر اقدامات سرکوبگرانه دولت - ملت نظیر اعمال نسل‌کشی فرهنگی و فیزیکی بر خلق و سرزمین کورد و دیگر جوامع موجود در کردستان، در چارچوب دفاع مشروع مبارزه می‌نماید. همچنین حقوق دمکراتیک بین‌المللی و اعلامیه‌های حقوق بشر را پذیرفته، از آنها پشتیبانی نموده و در امور اجرایی آنها را محترم می‌شمارد.

شیوه سازماندهی نظام:

شیوه سازماندهی در این نظام بصورت: ۱- تشکیل کمون‌ها. ۲- سازماندهی روستا، شهر و بخش در قالب مجالس آنها. ۳- مجلس استان‌ها و ایالات، می‌باشد. مجلس استان در سازماندهی و ضوابط کاری خویش نظام کنگره خلق و مجالس خلق را اساس کار قرار می‌دهد. همچنین کنفدراسیون‌های فرهنگی و اتنیکی حایز اهمیت هستند. هر اتنیک و یا گروه اعتقادی، فرهنگی و دینی در هر بخشی از میهن با در نظر گرفتن خودویژگی‌هایش، سازمان دمکراتیک و آزادش را بنیان نهاده و مدیریت می‌کند. در ضمن، نماینده خویش را به کنگره کودار خواهد فرستاد.

ارگان‌های سیستم:

- ۱- کنگره: بالاترین ارگان تصمیم‌گیری است.
- ۲- شورای مدیریتی: ریاست مشترک شورای مدیریتی متشکل از یک زن و یک مرد است

نوع سازماندهی:

کودار با رهنمود ملت دمکراتیک و بر اساس کمیته‌های جداگانه، تمامی عرصه‌های فعالیتی را سازماندهی می‌نماید. لذا عناوین کمیته‌ها بصورت ذیل است: کمیته اجتماعی؛ کمیته سیاسی؛ کمیته اکولوژی؛ کمیته فرهنگ و هنر؛ کمیته رسانه و مطبوعات؛ کمیته حقوق؛ کمیته آموزش؛ کمیته ادیان و باورداشت‌ها؛ کمیته اقتصادی؛ کمیته دیپلماسی؛ کمیته دفاع مشروع؛ کمیته سازماندهی خانواده‌های شهدا.

نظام سازماندهی دمکراتیک و احزاب و سازمان‌های عضو:

- ۱- جامعه زنان آزاد شرق کردستان (ک.ژ.ا): این سیستم خاص زنان بصورت اتونوم و خودویژه در کودار جای می‌گیرد.
- ۲- جامعه جوانان شرق کردستان (ک.ج.ر): این شاخه نیز به‌مثابه شاخه ویژه جوانان عضو کودار است.
- ۳- حزب حیات آزاد کردستان (پ.ژ.ا.ک): پژاک نیز بعنوان حزبی که پیشاهنگی مبارزاتی شرق کردستان و نظام کنفدرال اجتماعی کودار را برعهده دارد در سال ۲۰۱۴ به عضویت کودار درآمد.
- ۴- «یگان‌های مدافع شرق کردستان (ی.ر.ک)»: نیروی ه.ر.ک در ۲۵/۵/۲۰۱۴ سومین کنفرانس خود را برگزار و جهت عضویت در کودار، نام سازمانی خود را به «یگان‌های مدافع شرق کردستان (ی.ر.ک)» تغییر داد. «نیروهای زنان شرق کردستان (ه.ژ.ر.ک)» که در سال ۲۰۱۰ تأسیس گردیده‌بود نیز عنوان خود را به «نیروی

سومین مجمع عمومی
جامعه‌ک دمکراتیک و آزاد شرق کرد

3

سپه‌مین جفاتی کشتی
کۆمەڵگاتی دیمۆکراتیک و ئازادی
پۆڤه‌ماتیی کوردستان
CIVATA GIŞTIYA
CIVAKA DEMOKRATİK
Û AZAD A
ROJHILATÊ KURDISTAN
٢٠١٤
2020

مدافع زنان(ه.پ.ژ)» تغییرداد و هر دو نیرو در چارچوب سیستم کودار تشکیل ساختاری آن را در بعد دفاع مشروع شیرازه بستند اما خودمدیریتی خود را همچنان حفظ می نمایند.

۵- احزاب و سازمان های سیاسی شرق کردستان: هر حزب و سازمان سیاسی که بصورت مستقل و آزادانه تاسیس شده می تواند به عضویت کودار درآید و قرارداد اجتماعی و اصول آن را بپذیرد.

۶- مؤسسه ها و انجمن های مدنی

۷- اتحادیه ها

۸- تعاونی ها و سندیکاها

همه سازمان ها و احزاب زنان، جوانان و پژاک در سال ۲۰۱۴ پس از برگزاری کنگره های خویش به عضویت کودار درآمدند.

نظام عدالت اجتماعی:

این نظام در چارچوب کودار خودویژه است و در کنار سایر شاخه ها و سازمان ها و احزاب شکل می گیرد و برای برقراری عدالت اجتماعی می کوشد. اعضای دیوان عدالت اجتماعی از سوی کنگره کودار انتخاب می گردند.

نقشه راه کودار:

کودار قبل از انتخابات دوره دوازدهم ریاست جمهوری و انتخابات مجلس و شوراهای شهر و روستا، یک نقشه راه برای «دمکراتیزه نمودن ایران و حل مسئله کرد» تدوین و در ۲۱ آوریل ۲۰۱۷ ارائه نمود. کودار در نقشه راه خود در راستای چاره یابی دمکراتیک مسایل ایران، تشکیل ۸ کمیسیون در حوزه های مختلف را پیشنهاد داد: ۱- کمیسیون حقوق: ۲- کمیسیون بازتعریف ساختارهای مدیریتی: ۳- کمیسیون همزیستی عادلانه خلق ها: ۴- کمیسیون زنان: ۵- کمیسیون امنیتی: ۶- کمیسیون اقتصادی: ۷- کمیسیون محیط زیست: ۸- کمیسیون زبان و فرهنگ».

کودار همچنین در خصوص انتخابات هم دکلاسیونی منتشر کرد و مواضع انتخاباتی خود را منوط به برنامه کاندیداها ساخت. کودار از جمله «جنبش‌های سیستمی» است که در کسوت پیشاهنگ خلق در روز ۲۰۱۸/۷/۸ پروژه‌ای را با همکاری پژاک به‌مثابه «سند چشم‌انداز» را در ادامه نقشه‌راه پیشین خود در بهار ۲۰۱۷ منتشر کرد. کودار در پروژه خود محوریت هر گونه تغییر و تحول در ساختار نظام ایران را بر اراده‌مندی خلق و تصمیم‌گیری‌های مستقیم و رادیکال قیام مردمی استوار ساخت و نقش خود را پیشاهنگی با سیستم کنفدرالی خود عنوان نمود.

The East Kurdistan Democratic and Free Society

KODAR

Kodar.info/en

KODAR

کمون بنیان نظام کنفدرال اجتماعی کودار

نظام کودار، مبتنی بر کار اشتراکی و جمعی است. نظام دمکراسی مستقیم و بلاواسطه می‌باشد از سازماندهی اساسی تمامی اقشار جامعه نشات می‌گیرد. ارگان‌های تصمیم‌گیری اساسی شامل محلات و نواحی شهری، روستاها و واحدهای کاری کمونال می‌باشند. کمون‌ها، واحدها و اجتماعات جامعه اخلاقی - سیاسی هستند و هر فرد جامعه می‌تواند حداقل در یک کمون عضو باشد و در آن ایفای نقش نماید. هر کمون یا دیگر کمون‌ها دارای ارتباطی مبتنی بر سازمان‌یابی کنفدرال است. علاوه بر این، تشکیل مدیریت در هر کمونی بر عهده خود آن کمون می‌باشد. کمون‌ها با پی‌بردن و اتکا بر نیروی ذاتی خویش، اقدام به چاره‌یابی مشکلات و معضلات در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، امنیتی و دفاع ذاتی جامعه می‌نمایند. از طریق سازمان‌دهی در این راستا با توسل به تشکیل کمون‌ها؛ روستا، محله و نواحی شهری، مدرسه، کارخانه و تعاونی‌های زراعی و تجاری، نیروی ذاتی خویش را در خدمت به رفع نیازهای خویش و جامعه‌شان به کار می‌گیرند. هر کمون از طریق انتخابات، مدیریت خود را برمی‌گزیند.

نظام گزار بصورت خودویژه در کودار خود را سازماندهی می کند

احزاب و سازان های عضو نظام سازماندهی دمکراتیک کودار

سندیکا
و
تعاونی ها

اتحادیه ها

مؤسسه ها
و
انجمن ها

احزاب
و
سازمان های سیاسی

